
Handling 2021 nr 39

Försäljning av jordbruksmark

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från M, L, C och D den 21 januari 2021 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Fastighetsnämnden får, efter det att pågående översyn av nuvarande fastighetsinnehav slutförts, i uppdrag att avyttra jordbruksmark som inte är föremål för någon form av framtida stadsutveckling och som omfattas av ett skydd mot ändrad användning i annan ägares hand.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Emmyly Bönfors (C) och Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från M, L, C och D den 21 januari 2021. Vidare yrkade Emmyly Bönfors (C) avslag på yrkande från MP, V och S den 5 februari 2021.

Karin Pleijel (MP) och Jonas Attenius (S) yrkade bifall till yrkande från MP, V och S den 5 februari 2021 och avslag på yrkande från M, L, C och D den 21 januari 2021.

Vid omröstning röstade Axel Darvik (L), Martin Wannholt (D), Hampus Magnusson (M), Jessica Blixt (D), Jörgen Fogelklou (SD), Emmyly Bönfors (C) och ordföranden Axel Josefson (M) för bifall till yrkandet från M, L, C och D.

Daniel Bernmar (V), Blerta Hoti (S), Karin Pleijel (MP), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V) och Jonas Attenius (S) röstade för bifall till yrkandet från MP, V och S.

Kommunstyrelsen beslutade med sju röster mot sex att bifalla yrkandet från M, L, C och D.

Elisabet Lann (KD) antecknade följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat för bifall till yrkandet från M, L, C och D.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 21 januari 2021.

Representanterna från MP och V antecknade som yttrande en skrivelse från den 2 mars 2021.

Göteborg den 3 mars 2021
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Kommunstyrelsen

Yttrande (Miljöpartiet de gröna, Vänsterpartiet)

2021-03-02

Yttrande angående yrkande från M, L, C, D särskilt yttrande KD angående försäljning av jordbruksmark

Jordbruksmarken är en värdefull resurs som ska användas för att utveckla det småskaliga jordbruket. Jordbruksmark behöver ha ett långsiktigt skydd och inte ses som en markreserv för kommande bebyggelse. Vi rödgrönrosa vill se mer närodlat och mer ekologisk odling i och omkring Göteborg. Det finns en potential att öka odlingen för att göra oss mer självförsörjande på livsmedel. Även mark som tidigare har varit jordbruksmark, men som numera är betesmark eller ligger i träda behöver värderas utifrån sin potential till att återgå till produktiv jordbruksmark.

Vi ser att det kan finnas svårigheter för jordbrukare när det gäller lån till investeringar och arrendetider men ser inte att ett uppdrag om aktiv utförsäljning av kommunens jordbruksmark kommer att lösa dessa frågor. Det finns i dagsläget ingen lagstiftning som garanterar fortsatt jordbruk. Säljer staden marken förlorar vi också rådigheten över vad som händer med jordbruksmarken och vi vet att det finns ett högt tryck på att exploatera mark till exempel för att bygga nya bostäder.

Istället vill vi utreda vilka lösningar som finns för att underlätta för de som vill arrendera. Fastighetsnämnden har gjort en kartläggning av förutsättningarna som vi menar att staden ska arbeta vidare utifrån för att hitta konkreta åtgärder.

Vi rödgrönrosa har under många år drivit frågan om att förbättra förutsättningarna för odlare och jordbrukare som odlar både i mindre, och i större skala. Lokalt jordbruk är betydelsefullt för matförsörjning och har både ekologiska, sociala och ekonomiska värden. I den grönskande stad som vi arbetar för är odling ett naturligt inslag där fler har möjlighet att försörja sig helt eller delvis på sin odling och människor i staden ska kunna köpa närodlat på ett enkelt sätt.

Yrkande angående yrkande från M, L, C, D särskilt yttrande KD angående försäljning av jordbruksmark

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Fastighetsnämnden får i uppdrag att se över vad Göteborg stad kan göra för att förbättra förutsättningarna för de odlare som vill arrendera mark av staden.
2. Yrkandet från M, L, C, D särskilt yttrande KD angående försäljning av jordbruksmark avslås

Yrkande

För att öka andelen närproducerade livsmedel och behålla och utveckla långsiktigt småskaligt jordbruk i Göteborgsområdet behöver förutsättningarna för odlare förbättras. För att veta vilka åtgärder som efterfrågas behövs en dialog med de odlare som redan idag arrenderar mark av Göteborg stad. Vi rödgrönrosa och socialdemokrater är övertygade om att det går att finna lösningar som leder till mer närproducerade livsmedel och som är positiva både staden och de enskilda odlarna snarare än genom att aktivt sälja ut kommunal mark som M, L, C och D föreslår.

Yrkande Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Demokraterna

Särskilt yttrande Kristdemokraterna

2021-01-21 Nytt yrkande

Nytt yrkande angående försäljning av jordbruksmark

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Fastighetsnämnden får, efter det att pågående översyn av nuvarande fastighetsinnehav slutförts, i uppdrag att avyttra jordbruksmark som inte är föremål för någon form av framtida stadsutveckling och som omfattas av ett skydd mot ändrad användning i annan ägares hand.

Yrkandet

Staden har cirka 3000 hektar jordbruksmark med ett 60-tal gårdarrenden och runt 200 sidoarrenden. Jordbruksmarken och gårdarna härrör till stor del från de aggressiva uppköp som gjordes på 1960- och 1970-talet inför den omfattande planerade utbyggnaden i periferin. Efter att miljonprogrammet havererade och planerna till betydande delar aldrig förverkligades så har staden kvarhållit marken, men inte haft någon tydlig strategi för utveckling och nyttjande av denna mark. Istället har stora arealer mark och ett stort antal gårdar upplåtits med arrenden.

Som ett led i att vara en aktiv och effektiv fastighetsägare har fastighetskontoret påbörjat en översyn av fastighetsinnehavet och dess utveckling. Arbetet är tänkt att vara färdigställt vid tiden för antagande av den nya översiktsplanen. Syftet med markinnehavet är att ha rätt dimensionerat och rätt lokaliserat markinnehav för att löpande tillhandahålla mark för de ändamål staden har ett ansvar för, när behoven uppstår. För att säkerställa detta kan staden behöva såväl avhända sig som förvärva mark och övriga fastigheter.

De som idag arrenderar jordbruksmark har svårt att utveckla sin verksamhet. Exempelvis är det i princip omöjligt för en arrendator att få banklån för investeringar i sitt jordbruk. När staden väl får utrymme att göra investeringar i sådana fastigheter finansieras detta genom en höjd arrendeavgift. Jordbrukare som idag nyttjar kommunal jordbruksmark blir därför i stor utsträckning begränsade, vilket är en oönskad utveckling och hämmar möjligheten för att öka den lokala livsmedelsproduktionen. Det går delvis att likna detta vid ett omfattande feudalsystem med Göteborgs Stad som den styrande feodalherren. Arrendelösningen ger naturligt en kraftig dämpning av investeringar i jordbruket och fastigheterna. Arrendatorerna har inte incitament att investera i gårdar och jordbruk eftersom mark och byggnader fortfarande är stadens. Stadens förmåga att investera i

gårdar och jordbruk är begränsad då dessa investeringar konkurrerar med stadens övriga investeringar inom ett begränsat investeringsutrymme.

När fastighetsnämnden färdigställt det pågående arbetet med översynen av markinnehavet ska därför fastighetsnämnden aktivt bidra till att jordbruksmark, som inte är föremål för framtida stadsutveckling och som omfattas av ett skydd mot ändrad användning i annan ägares hand, avyttras. På så sätt kan stadens markinnehav anpassas efter de stadengemensamma behoven samtidigt som vi ger jordbrukare bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet och därutöver bidra till en mer hållbar livsmedelsförsörjning.